

**ปัญหาและความต้องการการพัฒนาด้านวิชาการของครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1**

**Teachers' Problems and Needs for Self Development in Academic Affairs in
Secondary Schools under Bangkok Educational Service Area Office 1.**

ปทุม ศรีพนา¹

Patum sripanda¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาและความต้องการการพัฒนาด้านวิชาการของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และ 2) เปรียบเทียบปัญหาและความต้องการการพัฒนาด้านวิชาการของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 299 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.989 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t – test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการพัฒนาด้านวิชาการของครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ความต้องการการพัฒนาด้านวิชาการของครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) การเปรียบเทียบปัญหาการพัฒนาด้านวิชาการของครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน พบว่าไม่ต่างกัน แต่แตกต่างกันตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) การเปรียบเทียบความต้องการการพัฒนาด้านวิชาการของครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ระดับการศึกษาและกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน ไม่แตกต่างกัน แต่ต่างกันตามประสบการณ์ในการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ครู การพัฒนาด้านวิชาการ

¹ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

Abstract

The purposes of this research were to 1) study teachers' problems and needs for self development in academic affairs in secondary schools under Bangkok Educational Service Area Office 1 and 2) compare problems and needs by educational attainment, teaching experiences, and substance learning groups. The samples of the study were 299 secondary school teachers in the academic year 2012. Data were collected by using rating scale questionnaire with the reliability 0.989 and analyzed by descriptive statistics: frequencies, percentages, means, standard deviations and inferential statistics: t-test, One way Analysis of Variance (ANOVA) and Sheffé's pair comparison.

The results of research were as follows : 1) Teachers' problems and needs for self development in academic affairs in secondary schools under Bangkok Educational Service Area Office 1 overall were at average level. 2) Teachers' needs in self development in academic affairs in secondary schools under Bangkok Educational Service Area Office 1 overall were at high level. 3) The comparison of teachers' self development problems in academic affairs in secondary schools under Bangkok Educational Service Area Office 1 according to educational attainment, and teaching experiences were not statistically significant different, while substance learning groups were at significant differences .05 level and 4) Comparison of teachers' self development in academic affairs in secondary schools under Bangkok Educational Service Area Office 1 according to educational attainment, and substance learning groups were not statistically significant different whereas teaching experiences were at significant differences .05 level.

Keywords : Teachers , Self Development , Academic Affair

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพมีความสามารถเต็มศักยภาพเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงต้องมีการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

เป็นกฎหมายแม่บทในการกำหนดให้สถานศึกษานำไปปฏิบัติ หมวด 4 แนวการจัดการศึกษามาตรา 24 กำหนดไว้ว่า ครูต้องจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิดเป็น ทำเป็น นำความรู้มาประยุกต์แก้ปัญหา และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องผสมผสานความรู้ควบคู่คุณธรรม ดังนั้นครูซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของสถานศึกษาในการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพจึงควรเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

(Teacher as a change agent) ต้องรู้และเข้าใจกระบวนการเปลี่ยนแปลง ต้องพัฒนาและเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อร่วมกันนำสถานศึกษาดำเนินงานตามพันธกิจอย่างมีวิสัยทัศน์และบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการบริหารการศึกษาด้านวิชาการ ซึ่งเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของการศึกษา รัฐบาลจึงต้องให้ความสำคัญโดยจัดให้มีการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีการวิจัยและพัฒนานโยบายการพัฒนาครู โดยทำการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 13) เพื่อให้ครูดำเนินการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถทางวิชาการ 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการวิจัยในชั้นเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 2) โดยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ลงมือปฏิบัติจริงทำงานร่วมกับผู้อื่น (สมิต อาชนิชกุล. 2543 : 1)

ในช่วงปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2542 – 2552 คณะกรรมการการศึกษาอภิสภา พบว่าคุณภาพ ของผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามีปัญหาและอุปสรรค โดยคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ในการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีแนวโน้มลดลง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปี 2546 – 2547 และ ปี 2550 วิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 50 ทุกวิชา ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปี พ.ศ. 2549 – 2551) ของสพฐ. กทม. เขต 1 พบว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาพรวมรายวิชาแกน (5 วิชา) มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 37.40 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาพรวมรายวิชาแกน (5 วิชา) มีค่าคะแนน

เฉลี่ยเท่ากับ 36.33 (กลุ่มติดตามและประเมินผลสำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา (สbye) กทม. 2552. 1 – 7) และผลการสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้เรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 22 – 56 คะแนน และมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 23 – 46 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ (สถาบันทดสอบการศึกษา, องค์การมหาชน. 2552 : 4 – 5)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาความต้องการของการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ตามระดับการศึกษาประสบการณ์ในการสอน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาภาครัฐที่จัดการเรียนการสอนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1-6 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2552 เขตปกครอง 15 เขต โดยกำหนดเขตปกครองละ 1 โรงเรียน ทั้งหมดรวมจำนวน 15 โรงเรียน มีจำนวนครู 1,194 คน

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูโรงเรียนมัธยมศึกษาภาครัฐที่จัดการเรียนการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 พ.ศ. 2552 จำนวน 299 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. **ตัวแปรอิสระ** คือ ระดับ การศึกษา ประสบการณ์ในการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

2. **ตัวแปรตาม** คือ ปัญหาและความต้องการการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครู ด้าน การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การวิจัยในชั้นเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

ปัญหาและความต้องการการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 แตกต่างกันตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรคือครูโรงเรียนมัธยมศึกษาภาครัฐที่จัดการเรียนการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1,194 คน คำนวณกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ ทาโร ยามาเน ได้ 299 คน แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการใช้บัญชีรายชื่อโรงเรียนทั้ง 15 เขตปกครอง จับฉลาก 1 เขต ปกครองต่อ 1 โรงเรียนรวมทั้งหมด 15 โรงเรียน แล้วนำกลุ่มตัวอย่างมาหาลัดส่วนของแต่ละกลุ่มสาระ โดยจัดกลุ่มเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มวิชาภาษา กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มประสบการณ์ชีวิต กลุ่มที่ 4 เป็นกลุ่มงานอาชีพ และเลือกกลุ่มตัวอย่างครูแต่ละกลุ่มสาระ

2. การเรียนรู้ของแต่ละโรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ผู้วิจัยนำรายชื่อครูของแต่ละโรงเรียนแยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 4 กลุ่ม และใช้วิธีการจับฉลากตามกลุ่มสาระ การเรียนรู้ให้ได้ครบตามจำนวนที่ต้องการ

3. ใช้แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 44 ข้อ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.989 นำไปขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการแจกแบบสอบถามและส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 279 ฉบับ ร้อยละ 93.31

4. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอ้างอิง ได้แก่ t – test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance – ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ปัญหาการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับได้ดังนี้ คือ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลตามลำดับ

2. ความต้องการการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับได้ดังนี้ คือ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ตามระดับการศึกษา ประสิทธิภาพในการสอน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน พบว่า ปัญหาการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครู ระดับการศึกษา ประสิทธิภาพในการสอนไม่แตกต่างกัน แต่ต่างกันที่กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความต้องการการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครู ตามระดับการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนไม่แตกต่างกัน แต่ต่างกัน ที่ประสิทธิภาพในการสอน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัญหาการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องจาก

ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าปริญญาตรี ทั้งยังมีประสบการณ์ทางการสอนมากกว่า 20 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูมีปัญหาในการพัฒนาตนเองด้านการวิจัยในชั้นเรียนอันดับแรก รองลงมาคือด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรตามลำดับ ผู้วิจัยนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

ด้านการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ปัญหาการพัฒนาตนเองของครู อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาข้อมูลผลการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำไปปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดการเรียนรู้และเผยแพร่ การศึกษาการปฏิบัติตามขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน และการสัมมนาวิธีการใช้นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ วิธีดำเนินการวิจัยด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ พบว่า ปัญหาการพัฒนาตนเองของครู อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากปัญหาเกี่ยวกับการอบรมวิธีการการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ประเภทสื่อเทคโนโลยีและสื่ออื่นๆ การอบรมวิธีการใช้เทคโนโลยีการศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้ และการอบรมวิธีการวิเคราะห์และประเมินคุณภาพการใช้สื่อการเรียนรู้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูมีความรู้ ความเข้าใจในการผลิตและพัฒนาสื่อไม่เพียงพอ ขาดทักษะความชำนาญ และการอบรมในการใช้สื่อเทคโนโลยีใหม่ๆ จึงทำให้ครูผู้สอนไม่สามารถผลิตสื่อได้อย่างมีคุณภาพ ด้านการพัฒนาหลักสูตรพบว่า ปัญหาการพัฒนาตนเองของครู อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากปัญหาเกี่ยวกับการสัมมนาเพื่อการประเมินการใช้และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การอบรมจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญ 5 ประการของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และการอบรมจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ข้อของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการอบรมการทำหลักสูตรสถานศึกษาไปบ้างแล้ว

2. ความต้องการการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวม มีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูมีความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการวิจัยในชั้นเรียนอันดับแรก รองลงมาก็คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ตามลำดับ ผู้วิจัยนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ดังนี้

ด้านการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ความต้องการการพัฒนาตนเองของครู อยู่ในระดับมาก โดยต้องการพัฒนาการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน การศึกษาข้อมูลการปฏิบัติตามขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนและการศึกษาค้นคว้าข้อมูลการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้เพื่อการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนว่ามีบทบาทสำคัญจึงต้องมีการพัฒนาเรียนรู้การเขียนการปฏิบัติ และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ครูเกิดกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ด้านการพัฒนาหลักสูตรพบว่า ความต้องการการพัฒนาตนเองของครู อยู่ในระดับมาก โดยต้องการพัฒนาการสัมมนาเพื่อประเมินการใช้และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การอบรมจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญ 5 ประการของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 การอบรมจัดทำหลักสูตร

สถานศึกษาให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ข้อของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการปรับเปลี่ยนมาใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สถานศึกษาจึงต้องจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ครูเห็นความสำคัญว่า ต้อง จัด ทำ แผน การ เรียน รู้ ใหม่ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียน กิจกรรมผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ พบว่า ความต้องการการพัฒนาตนเองของครู อยู่ในระดับมาก โดยต้องการการอบรมวิธีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การอบรมวิธีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ การอบรมวิธีการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ประเภทสื่อเทคโนโลยีและสื่ออื่นๆ และการอบรมวิธีการใช้เทคโนโลยีการศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วและสะดวกในการใช้งานมากขึ้น เป็นเครื่องมือที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา สามารถเรียนรู้ได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนในการสืบค้น ค้นคว้า ข้อมูลความรู้ เหมาะกับการศึกษายุคปัจจุบันที่สถานศึกษาต้องเร่งพัฒนาการศึกษา ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการเลือกใช้สื่อ จัดทำ จัดหา สื่อ ตลอดจนสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสื่อการเรียนรู้ใช้อย่างหลากหลายโดยเฉพาะสื่อเทคโนโลยีและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่กำหนดให้มีการพัฒนาสื่อ และใช้สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียน

เข้าถึงทักษะความรู้และกระบวนการและ
คุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551
: 27)

3. จากการเปรียบเทียบปัญหาและ
ความต้องการการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครู
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษากทม. เขต 1 ตามระดับ
การศึกษา ประสบการณ์ในการสอน กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ที่สอน พบว่า ปัญหาการพัฒนาตนเอง
ด้านวิชาการของครูระดับการศึกษา ประสบการณ์
ในการสอนไม่แตกต่างกัน แต่ต่างกัน ตามกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ที่สอน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ความต้องการการพัฒนาตนเอง
ด้านวิชาการของครู ระดับการศึกษา กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ที่สอน ไม่แตกต่างกัน แต่ต่างกันตาม
ประสบการณ์ในการสอน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ผู้วิจัยนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล
ดังนี้

ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหา
การพัฒนาตนเองด้านวิชาการ ไม่แตกต่างกัน
อาจเป็นเพราะว่า ครูต้องการการพัฒนาตนเอง
ทางด้านวิชาการ ครูทุกระดับการศึกษา
มีองค์ความรู้ในแต่ละระดับเพียงพอในการที่จะทำ
การสอน และครูส่วนใหญ่สอนตรงตามวิชาเอก

ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน
มีปัญหการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ
ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าครูทุกคนถึงแม้จะ
มีประสบการณ์ในการสอนไม่เท่ากัน แต่ครูทุกคน
ตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาตนเองใน
วิชาชีพ

ครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างกัน
มีปัญหการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ
แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าครูในกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ

มีความชำนาญด้านภาษา ไม่ชำนาญระเบียบวิธีวิจัย
เหมือนครูกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
โดยเฉพาะการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งมีตัวเลข
เกี่ยวข้อง จึงทำให้ครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้
ต่างกัน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการ
การพัฒนาตนเองด้านวิชาการไม่แตกต่างกัน
อาจเป็นเพราะว่าองค์ความรู้ในการศึกษาในแต่ละ
ระดับ มีเพียงพอในการที่จะทำการสอน ครูส่วนใหญ่
สอนตรงตามวิชาเอก และยังต้องพัฒนาตนเองให้
มีความรู้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ เศรษฐกิจ
สังคมและการเมืองอยู่เสมอ ทำให้ระดับการศึกษา
ไม่มีผลต่อความต้องการการพัฒนาตนเอง

ครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างกัน
มีความต้องการการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ
ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าครูทุกกลุ่มสาระ
การเรียนรู้มีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้
ทางด้านวิชาการให้แก่ผู้เรียน จึงจำเป็นต้องศึกษา
หาความรู้เพิ่มเติม

ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน
มีความต้องการการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ
แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าครูที่มีประสบการณ์
น้อยกว่า 10 ปี มีประสบการณ์ความชำนาญ
ข้อมูลในการสอนน้อยกว่าครูกลุ่มที่มีประสบการณ์
10 – 20 ปี และ มากกว่า 20 ปีขึ้นไป จึงมี
ความแตกต่างกัน หรืออาจเป็นเพราะครู
ที่มีประสบการณ์ในการสอน 20 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่
ทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้า
งานหรืออยู่ในคณะกรรมการบริหารของโรงเรียน
ไม่มีเวลาในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติ

1. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนควรจัดอบรมให้ความรู้ด้านการเขียนรายงานวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทุกคนทำวิจัยในชั้นเรียนโดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย มาให้คำปรึกษาเป็นระยะๆ และจัดหาเอกสารตัวอย่างรูปแบบงานวิจัยอย่างหลากหลาย เพื่อให้บริการแก่ครูในการศึกษา

2. ด้านการพัฒนาหลักสูตร จัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้ครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้เข้าใจมีส่วนร่วมในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร มีการประเมินการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กลุ่มติดตามและประเมินผล สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา (สbye) กทม. (2552). **ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-net)**. (ออนไลน์) แหล่งที่มา <http://www.inspectbk.moe.go.th>. ค้นเมื่อ 1 เมษายน 2553.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (1 เมษายน 2553) **สรุปผลการสอบ O-NET ป.6 , ม.3 และ ม.6**. เอกสารประกอบการแถลงข่าวเรื่องการสอบ O-NET ป.6 ,ม.3 และ ม.6 ปีการศึกษา 2552 : 4-5.
- สมิต อาชนิจกุล. (2543). **การพัฒนาตนเอง**. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2551). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **รายงานประจำปี 2552 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้

3.1 โรงเรียนควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการครู วิธีผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ประเภทสื่อเทคโนโลยีและสื่ออื่นๆ อย่างมีคุณภาพ

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะทำงานด้านการผลิตสื่อการเรียนรู้ เพื่อช่วยเหลือในการผลิตสื่อของครู จัดหางบประมาณในการผลิตสื่อเทคโนโลยีห้องปฏิบัติการในการใช้สื่อเทคโนโลยี

3.3 จัดให้มีการประกวดสื่อการเรียนรู้ เป็นประจำทุกปีโดยการสร้างแรงจูงใจ

ข้อเสนอแนะการวิจัยในครั้งต่อไป

ควรทำวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการในการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาภาครัฐที่จัดการเรียนการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1